

Notă de informare privind jurisprudența Curții – Nr. 128

Martie 2010

Grosaru împotriva României – 78039/01

Hotărârea din 2.03.2010 [Secția a III-a]

Art. 3 din Protocolul nr. 1

Alegerea corpului legislativ

Libera exprimare a opiniei poporului

Contencios post-electoral cu privire la reprezentarea parlamentară a unei minorități naționale: *încălcare*

Art. 13

Recurs efectiv

Contencios post-electoral cu privire la reprezentarea parlamentară a unei minorități naționale: *încălcare*

În fapt – Reclamantul a fost candidat în cadrul alegerilor legislative din 2000 pentru un loc care revenea minorității italiene din România. Candidatura sa a fost prezentată, în numele unei organizații care reprezenta minoritatea italiană, în nouăsprezece circumscripții din patruzeci și două. După numărarea voturilor, Biroul Electoral Central a atribuit, în temeiul legii electorale, mandatul de deputat care revenea minorității italiene organizației din cadrul căreia făcea parte reclamantul. Dar cu toate că acesta era candidatul care obținuse numărul cel mai mare de voturi la nivel național, mandatul de deputat a fost atribuit unui alt membru al organizației care obținuse cel mai mare număr de voturi în una și aceeași circumscripție. Căile de atac introduse de reclamant nu au avut succes.

În drept – Art. 3 din Protocolul nr. 1 : cauza privește atribuirea unui mandat de deputat, adică o chestiune de drept post-electoral. Legea electorală nu enunță în mod clar modalitățile care trebuie urmate pentru atribuirea mandatului de parlamentar corespunzător organizației câștigătoare reprezentantă a unei minorități naționale. Astfel, Biroul Electoral Central trebuie să determine numele și prenumele primului candidat înscris pe lista organizației care are dreptul la un mandat de deputat și care a întrunit cel mai mare număr de voturi. Prin urmare, legea nu precizează dacă este vorba de cel mai mare număr de voturi la nivel național sau la nivelul unei circumscripții electorale. În prezenta cauză, Biroul Electoral Central a optat pentru o metodă bazată pe reprezentativitate teritorială și nu pe reprezentativitate națională. Lipsa de claritate a dispozițiilor relevante în domeniu impunea autorităților naționale să fie prudente în interpretări, ținând seama de impactul direct pe care aceasta l-ar avea asupra rezultatului alegerilor. Biroul Electoral Central nu a precizat dacă era vorba de o primă interpretare a acestei dispoziții sau dacă exista o practică constantă în materie. Nu se explică nici de ce criteriul reprezentativității teritoriale se aplica minorităților naționale în timp ce acestea beneficiau, în ceea ce privește alte aspecte care vizau alegerile, de dispoziții speciale legate de criteriul reprezentativității naționale. În cele din urmă, Guvernul nu a oferit mai multe informații. Astfel, dispozițiile relevante nu răspundeau, la momentul faptelor, cerințelor de precizie prevăzute de jurisprudența Curții. Totuși, aceasta din urmă ia act de modificarea legislativă

intervenită în privința sferei de aplicare a dispoziției în litigiu, precizând că de acum înainte mandatul de deputat al minorităților naționale se atribuie candidatului din circumscripția electorală în care lista candidaților depusă a obținut cel mai mare număr de voturi, chiar dacă această modificare ulterioară faptelor denunțate de reclamant nu permite remedierea situației sale. Pe de altă parte, Biroul Electoral Central și comisia de validare a Camerei Deputaților au examinat contestația reclamantului, apoi au respins-o ca nefondată. Regulile privind componența acestor organe, alcătuite dintr-un mare număr de membri care reprezintă partidele politice, nu par să ofere o garanție suficientă de imparțialitate. În plus, nicio instanță națională nu s-a pronunțat asupra interpretării dispoziției legislative în cauză, nici Curtea Supremă de Justiție, nici Curtea Constituțională. Era important pentru susținerile reclamantului ca acestea să fie examinate în cadrul procedurii judiciare. În aceste condiții, lipsa de claritate a legii electorale în ceea ce privește minoritățile naționale și lipsa de garanții suficiente cu privire la imparțialitatea organelor însărcinate cu examinarea contestațiilor reclamantului au adus atingere însăși esenței drepturilor garantate de art. 3 din Protocolul nr. 1.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 13 din Convenție coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1 : dreptul reclamantului la o cale efectivă de atac a fost încălcat ca urmare a lipsei unui control jurisdicțional în ceea ce privește interpretarea legislației electorale în cauză.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 41: 5.000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.